

**BIJLAGEN BIJ RAPPORT
NAAR 100% OPEN ACCESS VOOR NEDERLANDSE
ONDERZOEKSPUBLICATIES - TIJDSCHRIFTARTIKELEN**

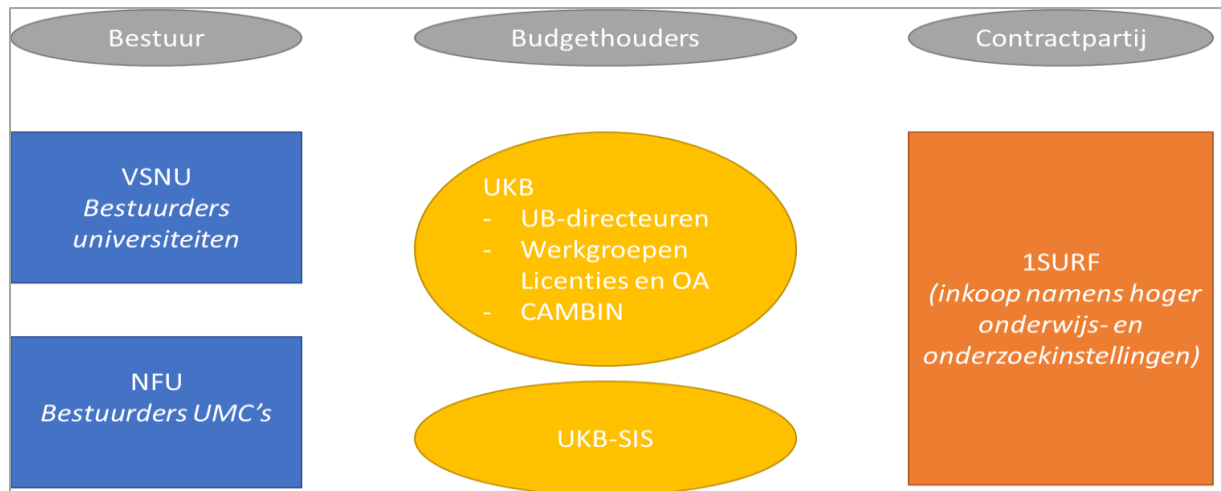

INHOUD

Bijlage A: Beschrijving UKB consortium.....	4
Bijlage B Totstandkoming cijfers Nederlandse onderzoekpublicaties	9
B1. Totaalaantallen tijdschriftartikelen	9
B2. Verdeling artikelen in Web of Science over sectoren	11
B3. Verwachte OA status 2020 artikelen van <i>corresponding</i> VSNU/NFU auteurs in Scopus	12
B4. Overzicht artikelen door non-VSNU/NFU sectoren.....	15
B5. Overzicht en discussie	16
B7. Aantallen artikelen en OA status	19
Bijlage C: Overzicht kengetallen groepen onderzoeksinstituten	22
Bijlage D: Open Access beleid en beleidsmakers.....	24
D1. Inleiding	24
D2. OCW.....	24
D3. NWO en ZonMw	25
NWO	25
ZonMw	25
D4. Vereniging Hogescholen; samenwerkingsverband hogeschool-bibliotheken	26
D5. Inkoop van licenties door STZ ziekenhuizen en Rijksbrede inkoop.....	26
STZ consortiumwerkgroep	26
Inkoopuitvoeringscentrum Belastingdienst	26
D6. Koninklijke Bibliotheek	27
D7. Enkele gegevens m.b.t. de onderzoeksgemeenschap	27
Bijlage E: OA Switchboard en OABLE.....	28
E1. OA Switchboard	28
E2. OABLE: een workflow systeem voor bibliotheken om OA te beheren	29
E3. Positionering diverse OA tools	29
Bijlage F: Overzicht respondenten	30
Bijlage G: Literatuurreferenties.....	32

Tabel 1 Cijfers Rathenau instituut; datapublicatie d.d. 24 augustus 2020 (1 ^e kolom – cijfers Rathenau; 2 ^e kolom – schatting artikelen met <i>corresponding</i> auteur)	11
Tabel 2 Artikelen VSNU/NFU <i>corresponding</i> auteurs; Scopus bestand	12
Tabel 3 Analyse artikelen Scopus t/m 1-10-2020	12
Tabel 4 OA status 2019 artikelen van VSNU/NFU <i>corresponding</i> auteurs	14
Tabel 5 Artikelen in non-VSNU/NFU sectoren	15
Tabel 6 Overzicht kengetallen Nederlandse onderzoekpublicaties	16
Tabel 7 Berekeningen bij figuur 2	21
Tabel 8 Overzicht kengetallen van publieksgefinancierde onderzoeksinstituten	22
Figuur 1 Schets opzet UKB consortium	4
Figuur 2 Overzicht aantallen artikelen en OA status	20

BIJLAGE A: BESCHRIJVING UKB CONSORTIUM

Figuur 1 Schets opzet UKB consortium

In de figuur hierboven wordt een schets weergegeven van het UKB consortium. Hieronder een toelichting:

- **UKB:**
  - De UKB is het samenwerkingsverband van de universiteitsbibliotheken en de Koninklijke Bibliotheek. De directeuren komen periodiek bijeen en er zijn werkgroepen, waarin medewerkers van de bibliotheken samenwerken. Voor wat betreft de consortiumfunctie zijn de werkgroepen Licenties en Open Access relevant. Een bijzondere rol speelt de werkgroep CAMBIN, die de bibliothecarissen van de UMC's samenbrengt. Er zijn ruim 50 gezamenlijke licenties. De UKB is geen rechtspersoon.
  - Het consortium werkt met een opt-out systeem voor de deelnemers.
  - Het kostenverdeelmodel (KVM) dat binnen de UKB gehanteerd wordt werkt als volgt:
    - *De collectie van de uitgever wordt ingedeeld in 4 disciplines: alfa, bèta, gamma, biomedisch. De kosten worden alleen toebedeeld aan instellingen met onderzoek of studenten in die discipline(s).*
    - *De kosten worden vervolgens onder de deelnemers als volgt toebedeeld:*

33,3%	33,3%	33,3%
Inkomsten van de instelling	Studentenaantallen, uitgesplitst naar 4 disciplines: alfa, bèta, Gamma, biomedisch ¹	Volumebereik onderzoek: aantal publicaties volgens opgave van de VSNU (KUOZ), uitgesplitst naar 4 disciplines: alfa, bèta, Gamma, biomedisch

¹ Deze vier disciplines zijn gebaseerd op samenvoegingen van HOOP gebieden.

- *Uitwerking:* Dit betekent dus dat bijvoorbeeld medische content uitsluitend betaald wordt door instellingen met medische studenten en medisch onderzoek. Men volgt hierbij strikt de gegevens van de VSNU.
- *Complex:* Volgens de gesprekspartners in deze is het model erg complex en wordt het door weinige geheel doorgrond. Omdat de studentenaantallen en de publicatieaantallen elk jaar verschillen, valt de kostenverdeling elk jaar enigszins anders uit.
- *Gebruik:* Bij het ontwikkelen van het model in het verleden is overwogen om ook het gebruik (aantal downloads; COUNTER statistieken) in het model op te nemen. Dit is toen niet gebeurd omdat een dergelijk model instellingen zou benadelen die de content zo optimaal mogelijk onder de aandacht brengen.
- *Kostenverdeling op instellingsniveau:* Het is belangrijk op te merken dat op instellingsniveau er ook vaak een kostenverdeelmodel is. Een aantal UB directeuren moet de kosten van een overeenkomst weer verhalen op de diverse faculteiten, terwijl dat voor anderen niet geldt. Vandaar dat de autonomie voor een UB directeur bij het instemmen met een deal sterk kan verschillen. Ook kan dit frictie geven. Een bepaalde instelling kan bij ene deal wat inleveren en bij een andere deal wat voordeel hebben met als resultaat dat het op geaggregeerd niveau e.e.a. uitmiddelt. Maar dit kan soms niet gelden voor instellingen die de financiële lasten voor een bepaalde overeenkomst op bepaalde faculteiten dienen te verhalen.
- *Uitgeverscontracten en kostenverdeling:* De waarde van een contract met de uitgever is meestal niet congruent met het KVM. In de basis zijn de meeste contracten gebaseerd op historische prijsontwikkeling. Kosten voor APC's worden hierin vertaald waardoor in berekeningen het aantal publicaties meer en meer uitgangspunt wordt in het contract en de communicatie over de waarde van de deal. Anders gezegd: de kosten voor contract kunnen voornamelijk bepaald zijn door bijvoorbeeld het Publish deel, het kostenverdeelmodel verdeelt de kosten op basis van andere parameters.
- Functies van de UKB:
  - Initieert voorstellen voor nieuwe licenties
  - Voert onderhandelingen voor middelgrote contracten (richtlijn: 150-300 K€)
  - Ondersteunt de onderhandelingen voor grote contracten (in de praktijk heeft een UKB directeur als plaatsvervangend voorzitter veelal een trekkersfunctie).
  - Fungeert als opdrachtgever voor 1Surf.
- **VSNU:**

- De Vereniging Samenwerkende Nederlandse Universiteiten is sinds enkele jaren nauw betrokken bij de onderhandelingen met uitgevers met het oog op het bevorderen van Open Access en Open Science. Een VSNU bestuurder fungeert als hoofdonderhandelaar bij onderhandelingen met uitgevers over 'grote' contracten waarbij Open Access en Open Science een rol speelt (richtlijn:>500 K€). de VSNU en UKB bepalen tevoren het mandaat voor de onderhandelaars.
- **NFU:**
  - De Nederlandse Federatie van universitair medische centra bundelt de krachten van de UMC's en is - waar zinvol - separaat vertegenwoordigd aan de onderhandelingstafel met uitgevers.
- **SURF:**
  - SURF is de coöperatieve vereniging van hogere onderwijsinstellingen en onderzoeksinstituten.
  - 1SURF is een besloten vennootschap die onder SURF valt en die o.a. gezamenlijke inkoop doet voor hogere onderwijsinstellingen. 1SURF is een recente samenvoeging van diverse organisatieonderdelen van SURF en omvat o.a. SURFMARKET.
  - De financiering gebeurt als volgt:
    - Vaste kostenbijdrage van UKB/SHB vanuit de Dienstverlenings-overeenkomst tussen SURF en UKB/SHB
    - Opslag van 0,75% op de waarde van het contract
    - Bijdrage uit de ADVO (algemene dienstverleningsovereenkomst van SURF met haar leden)

Formele vereisten voor SURF-lidmaatschap

Om vanaf 2020 toe te kunnen treden tot de coöperatie SURF moeten organisaties aan onderstaande voorwaarden voldoen:

1. De organisatie kwalificeert zich als aanbestedende dienst (zie voetnoot) in de zin van de Aanbestedingswet 2012 (<https://wetten.overheid.nl/BWBR0032203/2015-01-01>, of van de wet- en regelgeving die hiervoor in de toekomst in de plaats komt);
2. De kernactiviteit van de organisatie is onderwijs en/of onderzoek, of het leveren van een substantiële bijdrage daaraan.

Ad 1: De eerste voorwaarde is een 'knock-out' voorwaarde: alleen aanbestedingsplichtige organisaties kunnen lid worden van SURF.

Ad 2: Bij toepassen van de tweede voorwaarde is het volgende van belang:

- Voor onderwijsinstellingen geldt dat het moet gaan om Nederlandse organisaties die a) aanbieder zijn van door de NVAO [1] geaccrediteerde opleidingen of b) zijn aangesloten bij de MBO Raad.

- Voor onderzoeksinstituten geldt dat het moet gaan om organisaties die a) zijn opgenomen in de NWO-subsidieregeling [2] of b) rechtstreekse subsidie ontvangen van de overheid, bij voorkeur Ministerie van OCW en/of Ministerie van EZK.

- Het door een organisatie voldoen aan beide voorwaarden is op zich onvoldoende grond om (automatisch) te kwalificeren voor lidmaatschap. Per aanvraag zal ook beargumenteerd moeten worden of er een (groot) belang is voor de bestaande leden. Kortom, wat voegt een nieuw lid toe aan de coöperatie?

- Het Bestuur van SURF doet een voordracht voor lidmaatschap richting de Ledenraad. De Ledenraad maakt de uiteindelijke afweging om wel/niet akkoord te gaan met die voordracht.

- Voor niet-UKB/SHB leden geldt een opslag per contract van 7,5%. Dit staat uitsluitend open voor SURF leden (zie tekstkader²). Per contract is geregeld aan welke deelnemers het contract mag worden aangeboden. Daarbij worden door SURFMARKET de volgende categorieën 'overige deelnemers' onderscheiden:
  - Grote technologische instituten
  - Openbare bibliotheek (lid van SURF via de Koninklijke Bibliotheek)
  - Mbo
  - Musea
  - Onderzoeksinstituut
- Taken en activiteiten:
  - Fungeert als contractpartij voor de licenties
  - Financiële garantstelling voor de afgesloten contracten
  - Een aantal diensten zoals vastgelegd in een dienstverleningsovereenkomst, o.a. inzake financiële diensten en customer support.
  - Onderhandelt in meeste gevallen zelfstandig over verlenging van de 'kleine' contracten (richtlijn: <150 K€).
- **UKBsis:** De UKB heeft een vernieuwingslag opgezet d.m.v. het twee jaar durende UKBsis programma met de volgende onderdelen:
  - **Datahub:** ontwikkeling van een systeem/dashboard dat informatie uit contracten met de uitgevers, Scopus en de CRIS systemen van de universiteiten zodanig samenvoegt dat er een meerwaarde ontstaat wat betreft accuraatheid en betrouwbaarheid t.o.v. de afzonderlijke datasets. Deze datahub wordt gezien als een belangrijke tool bij de onderhandelingen en bij het managen van de services.
  - **Protocollen van de werkprocessen:** duidelijke protocollen en afspraken (wie doet wat) over de werkprocessen met betrekking tot onderhandelingen en met betrekking tot het contract management.
  - **Protocollen rond communicatie:** afspraken wie wat kan communiceren tijdens de onderhandelingen.
  - **Projectmatig onderhandelen:** het opzetten van projecten voor de onderhandelingen met grote uitgevers en checklists voor onderhandelingen met kleinere uitgevers.
  - **Evaluatie** met een 0-meting en een 1-meting en eindevaluatie.
  - **Diensten:** Naast genoemde projecten levert UKBsis ook concrete diensten:
    - Procesmanagement bij de grotere OA onderhandelingen
    - Advies aan onderhandelteams en ondersteuning bij communicatie
    - Aanlevering data voor onderhandelteams

---

² Aanbestedingsplichtig zijn alle overheden en publiekrechtelijke instellingen. Voor het laatste geldt o.a. dat de overheid in hoofdzaak de organisatie financiert. Algemene ziekenhuizen vallen hier bijvoorbeeld niet onder.

- Bewaken OA output, initiëren verbetering workflow bij uitgevers, waar nodig instellingen helpen bij meningsverschillen met uitgever, etc.
- Begeleiden tussentijdse besluitvorming UKB (bijv. aankoop extra APC's bij bereik quotum)
- Samen met contractmanager tussentijdse contractevaluatie bij grotere contracten.
- **Uiteindelijk doel UKBsis:** Het uiteindelijke doel van UKBsis is om de processen, de informatiestromen en de data zodanig te managen zodat er een professionele consortiumorganisatie ontstaat, die uitgebreid zou kunnen worden naar andere partners, en mogelijk als voorbeeld kan dienen voor het organiseren van andere boven-institutionele processen van universiteitsbibliotheken.

Eén van de mogelijkheden voor de vorming van een nationaal opererend consortium is het omvormen van het UKB consortium door uitbreiding met nieuwe deelnemers. Daarbij zijn de volgende aandachtspunten van belang:

- **Deelname aan SURF:** De huidige regels vereisen een lidmaatschap van SURF. Een aantal potentiële deelnemers (met name de STZ ziekenhuizen) komt naar verwachting niet in aanmerking voor deelname aan SURF op grond van de eis tot de aanbestedingsplicht (zie tabel hieronder voor een voorlopige analyse). Deze regel kan vanzelfsprekend aangepast worden.
- **Opt-out of opt-in?:** De UKB werkt met een *opt-out* systeem en een daarop toegesneden kostenvoordeelmodel. In principe doen alle deelnemers mee met een afgesloten contract, tenzij een deelnemer op basis van zwaarwegende argumenten toch niet mee wil doen. Gelet op de heterogeniteit van potentiële nieuwe deelnemers en hun verschillende (budgettaire) uitgangspunten lijkt een *opt-out* systeem niet hanteerbaar en een *opt-in* werkwijze voor deze groep deelnemers meer voor de hand liggen.
- **Instapmomenten:** Voor de instellingen van de rijksoverheid worden licenties op wetenschappelijke tijdschriftpakketten aangekocht door het inkoopuitvoeringcentrum van de Belastingdienst. Ook de andere organisaties hebben bestaande licentie overeenkomsten voor tijdschriftpakketten. Voor deze instellingen zal een eventueel nationaal opererend consortium in veel gevallen passen licentie kunnen afsluiten na afloop van de bestaande overeenkomsten. Anders gezegd: instapmomenten in licenties door een nationaal consortium zullen per overeenkomst en per deelnemer kunnen verschillen. Dit kan in de onderhandelingen meegenomen worden en verder administratief opgelost worden.

BIJLAGE B TOTSTANDKOMING CIJFERS NEDERLANDSE ONDERZOEKSPUBLICATIES

B1. TOTAALAANTALLEN TIJDSCHRIFTARTIKELEN

- **Ruim 45.000 artikelen door Nederlandse³ auteurs:** In de Web of Science database zijn 45.681 publicaties van Nederlandse auteurs van 2019 opgenomen (*Aantal wetenschappelijke publicaties, internationaal vergeleken (WoS) | Rathenau Instituut, 2020*)⁴.
- **7800 artikelen (17%) door een Nederlandse auteur met een NWO of ZonMw grant:** De gegevens uit een analyse van Web of Science gegevens (de Jonge & Waltman, 2020) betreffen artikelen uit 2018. Deze gegevens laten zien dat in het totaal 6157 publicaties een coauteur hebben met een grant van NWO en 1643 met een grant van ZonMw, in het totaal dus 7800 artikelen. De OA status van deze 2018 artikelen is respectievelijk 68% (42% via hybride of goud) en 60% (40% via hybride of goud). Tenslotte is het van belang op te merken dat 94% van deze artikelen een of meerdere VSNU/NFU auteurs hebben. Dit aandeel van ca. 17% is van belang, omdat grantholders van NWO en ZonMw die vanaf 1-1-2021 een grant toegekend hebben gekregen, de OA regels van Plan S dienen te volgen.
- **Ca. 29.000 artikelen met een Nederlandse eerste of *corresponding* auteur:**
  - Over de periode 2015-2018 is van de Nederlandse wetenschappelijke publicaties 63% een onderzoeker van een Nederlandse organisatie de eerste auteur (*Aantal wetenschappelijke publicaties, internationaal vergeleken (WoS) | Rathenau Instituut, 2020*). Toegepast op de 45.681 artikelen in 2019 betekent dit 28.779 artikelen in WoS met een eerste auteur van een Nederlandse instelling. Meestal is de eerste auteur ook de *corresponding* auteur.
  - Een andere analyse van het UKB consortium komt tot het volgende resultaat: Scopus database omvat 26.186 artikelen met een *corresponding* auteur van de Nederlandse universiteiten en/of universitair medische centra uit 2019. Dit resultaat bevestigt in grote lijnen het resultaat van Web of Science, maar er is wel een belangrijke discrepantie: de Web of Science gegevens wijzen op een kleine 22.000 artikelen met een *corresponding* VSNU/NFU auteur, een verschil van ruim 4000 artikelen (zie verder de discussie in paragraaf 6).
- **Ca. 2000 SSH artikelen niet in WoS opgenomen:**
  - Bekend is dat tijdschriftartikelen door auteurs van Sociale en Geesteswetenschappen (hierna afgekort met SSH – Social Sciences and Humanities) niet goed gedekt worden door internationale databases, omdat deze artikelen deels verschijnen in niet-Engelstalige tijdschriften. In de Web of Science database nemen de artikelen van

³ Hiermee wordt bedoeld: een auteur verbonden aan een in Nederland gevestigde instelling. Voor de leesbaarheid wordt in de tekst dit verder aangeduid met 'Nederlandse auteur'.

⁴ Zie de bibliografie voor de URL's naar de publicaties van Rathenau.

Nederlandse auteurs op het gebied van Geesteswetenschappen 2% in van het totaal aantal artikelen van Nederlandse auteurs. Voor de Sociale wetenschappen is dit aandeel 12%. Deze getallen betreffende periode 2015-2018 (*Publicatie-output naar wetenschappelijke hoofdgebieden (WoS) | Rathenau Instituut, 2020*). Omgerekend naar het aantal artikelen in WoS in 2019 kan berekend worden dat er 900 artikelen met Nederlandse auteurs op het gebied van Geesteswetenschappen en 5500 artikelen op het gebied van Sociale wetenschappen in de database opgenomen zijn. Opgeteld zijn dit ca 6400 artikelen van SSH wetenschappers, die opgenomen zijn in de WoS database. Uit de KUOZ getallen van 2018 kan afgeleid worden dat het totaal aantal wetenschappelijke tijdschriftartikelen op het domein van SSH ruim 8200 bedraagt⁵. Hieruit kan geschat worden dat er een kleine 1800 artikelen (ca. 20%) van de SSH artikelen niet in WoS worden opgenomen. Gemakshalve wordt verder gesproken over 2000 artikelen.

- Van deze artikelen is niet bekend hoeveel van deze artikelen er *corresponding* auteurs uit het buitenland hebben, maar de verwachting is dat dit een klein percentage betreft gezien de vakgebieden.
- Tenslotte ontbreekt een onbekend, maar naar verwachting beperkt aantal artikelen in deze SSH tijdschriften van auteurs van non-VNSU/NFU instellingen⁶.
- **Conclusies m.b.t. aantallen tijdschriftartikelen met Nederlandse auteurs:**
  - **Ongeveer 47.000 artikelen met een Nederlandse auteur:** uit de hierboven weergegeven getallen kan worden afgeleid dat er jaarlijks ongeveer 47.000 artikelen met een Nederlandse auteur worden gepubliceerd. Dit getal is een optelling van de 45.000 artikelen in internationale tijdschriften en de 2000 artikelen in andere tijdschriften door VSNU/NFU auteurs in het SSH domein.
  - **Ongeveer 31.000 artikelen met een Nederlandse *corresponding* auteur:** dit getal is een optelling van de 29.000 artikelen in de internationale tijdschriften en de schatting van 2000 artikelen door VSNU/NFU auteurs in het SSH domein, die buiten de cijfers van WoS vallen.

---

⁵ Volgens de KUOZ getallen van 2018 zijn er 20.135 publicaties in de HOOP gebieden G&M, T&C en ECON en RECHT tezamen. Rekening houdend met ca. 20% dubbeltellingen (een publicatie telt meerdere keren mee omdat de coauteurs van verschillende universiteiten afkomstig zijn) en andere publicatietypen (43% voor alle disciplines en 67% voor humaniora) zou dit naar schatting 8200 wetenschappelijke artikelen betreffen, waarvan 1800 niet in Web of Science opgenomen. Deze schatting is tot stand gekomen met hulp van Bianca Kramer en Jeroen Bosman (Bosman & Kramer, 2019).

⁶ en eveneens van niet-instellingsgebonden auteurs, vooral in het domein van de Humanities

B2. VERDELING ARTIKELLEN IN WEB OF SCIENCE OVER SECTOREN

1. **Verdeling auteurs over de sectoren:** Een recente publicatie van het Rathenau instituut heeft de verdeling over de sectoren van tijdschriftartikelen in internationale tijdschriften in Web of Science onderzocht (*Nederlandse wetenschappelijke publicaties naar institutionele sector (WoS) | Rathenau Instituut, 2020*). Tabel 1 toont de percentages van het aantal artikelen door de verschillende onderzoeksinstellingen in Nederland. Daaruit blijkt het volgende:
  - a. 96% van de artikelen hebben een VSNU/NFU auteur
  - b. 23% van de artikelen hebben een auteur van een overige publieke instelling
  - c. 6% van de artikelen heeft een auteur van het bedrijfsleven of van een internationale organisatie die gevestigd is in Nederland.

2. **Schatting van de verdeling van *corresponding* auteurs:** In de hierboven aangehaalde tabel 1 tellen de percentages op tot 125,7%: dit komt doordat er artikelen met meerdere auteurs van verschillende instellingen worden geteld of dat een auteur een dubbelaanstelling heeft. In de tweede kolom zijn de percentages omgerekend tot een totaal van 100%. De uitkomsten van deze berekening dienen als een schatting beschouwd te worden van de aantallen artikelen van de *corresponding* auteurs van de verschillende sectoren. Aanname bij deze schatting is dat *corresponding* auteurs dezelfde verdeling over de sectoren hebben als de coauteurs (zie voor een bespreking van deze aanname de discussie in paragraaf 6). Uit deze berekende tweede kolom in de tabel is het volgende af te leiden:
  - a. Ca. 76% van de artikelen heeft een *corresponding* auteur van een VSNU/NFU instelling
  - b. Ca. 18% van de artikelen heeft een *corresponding* auteur van andere publieke instellingen
  - c. Ca. 5% een artikelen heeft een *corresponding* auteur van het bedrijfsleven of van een internationale organisatie gevestigd in Nederland.

Tijdschriftartikelen in Web of Science (2019)	% artikelen in WoS	Omgerekend naar 100%
Universiteiten	56,82%	45,20%
UMC's	39,3%	31,26%
VSNU/NFU tezamen	95,62%	76,46%
Hogescholen	1,62%	1,29%
Onderzoeksinstituten	11,06%	8,80%
Ziekenhuizen	9,25%	7,36%
Overheidsinstellingen	0,48%	0,38%
Musea	0,77%	0,61%
Overige publieke instellingen tezamen	23,18%	18,33%
Internationale organisaties	1,24%	0,99%
Bedrijven	5,18%	4,12%
Internationale organisatie en bedrijfsleven	6,42%	5,11%
Totalen	125,72%	100,00%

Tabel 1 Cijfers Rathenau instituut; datapublicatie d.d. 24 augustus 2020 (1^e kolom – cijfers Rathenau; 2^e kolom – schatting artikelen met *corresponding* auteur)

B3. VERWACHTE OA STATUS 2020 ARTIKELEN VAN *CORRESPONDING* VSNU/NFU AUTEURS IN SCOPUS

Scopus bestand d.d. 1-10-2020: artikelgegevens van <i>corresponding</i> auteurs VSNU/NFU	
publicatiejaar	Aantal artikelen
2017	23978
2018	25151
2019	26186
2020	18963

Tabel 2 Artikelen VSNU/NFU *corresponding* auteurs; Scopus bestand

De analyse van deze artikelen is gebaseerd op een Scopus bestand met *corresponding* auteurs met een VSNU/NFU affiliatie. Dit bestand is opgesteld op 1 oktober 2020, dus de artikelen die in het vierde kwartaal van 2020 worden gepubliceerd zijn nog niet opgenomen.

Het bestand laat zien dat in 2019 er 26.186 artikelen van *corresponding* auteurs van een VSNU/NFU instellingen zijn gepubliceerd. Dit betreft een aanzienlijke afwijking van wat er verwacht zou worden op basis van de gegevens van Web of Science: WoS data duiden op ca. 22.000 artikelen in 2019 met een VSNU/NFU *corresponding* auteur, dit wordt mede veroorzaakt doordat WoS minder tijdschriften omvat (zie ook discussie in paragraaf 6).

Het bestand laat eveneens zien dat de artikelen van de *corresponding* auteurs in de afgelopen vier jaar in 8055 journals zijn verschenen: dus in een relatief beperkt deel van de ruim 40.000 wetenschappelijke tijdschriften wereldwijd.

Ook is het van belang de jaarlijkse groei op te merken van ca. 4% in het aantal artikelen met een Nederlandse *corresponding* auteurs (4,9% in 2018 en 4,1% in 2019) met het oog op de financiële houdbaarheid van een *pay-to-publish* systeem voor artikelen van Nederlandse auteurs. Dit dient in relatie gezien te worden met groeipercentages van de wereldwijde tijdschriftliteratuur: een analyse met de Dimensions database laat een groei in artikelen zien van 6,2% in 2018 en 7,6% in 2019. Overigens zullen de aantallen gepubliceerde artikelen in 2020 als gevolg van de COVID-crisis naar verwachting sterk hoger liggen, zowel in Nederland als in veel andere landen. Dit is waarschijnlijk een eenmalig fenomeen – het stuwmeer aan publicaties wordt geleegd – mogelijk gevolgd door een tijdelijke vermindering van het aantal publicaties in de periode hierna.

	aantal 2020 artikelen met <i>corresponding</i> VSNU/NFU auteur	%
Artikelen onder R&P deals	13262	69,9%
Artikelen in Full OA journals	3130	16,5%
Artikelen in overige journals	2571	13,6%
Totaal aantal artikelen	18963	

Tabel 3 Analyse artikelen Scopus t/m 1-10-2020

Terwijl in de andere gegevens wordt uitgegaan van 2019 artikelen in de verwachting dat deze getallen een goed beeld geven van de situatie wat betreft OA, wordt voor wat betreft de VSNU/NFU artikel output uitgegaan van de artikelen die in de eerste drie kwartalen van 2020 gepubliceerd zijn (zie tabel 4). Dit omdat vanaf januari 2020 de R&P Elsevier deal is ingegaan met forse gevolgen voor het percentage Gold OA van artikelen met Nederlandse corresponding auteurs. Daarbij moet worden aangetekend dat er een zekere fluiditeit in de hiernavolgende getallen zit: zij zijn gebaseerd op de eerste drie kwartalen, terwijl het aantal publicaties hoger is dan normaal als gevolg van de COVID-crisis.

Op basis van een analyse van de beschikbare cijfers over de 2020 artikelen (dus inclusief de recent ingegane R&P deal met Elsevier) het volgende:

- **70% van alle 2020 artikelen in hybride journals van de ca. 20 grotere uitgevers met R&P deals en de Gold OA tijdschriften van Elsevier:**
  - De ca. 20 grote uitgevers⁷ waarmee een P deal (als onderdeel van een R&P deal) is afgesloten publiceren 70% van de artikelen met een *corresponding* auteur in Scopus. Hieronder vallen de Gold OA journals van Elsevier, die in de overeenkomst zijn meegenomen.
  - De verwachting is dat dit zal leiden dat 95% van deze artikelen OA worden gepubliceerd en dat 5% 'gemist' zal worden in de workflow om diverse redenen. Er wordt geprobeerd om dit dan achteraf te repareren via de Green OA route.
- **17% in Gold OA journals:** Circa 17% van de artikelen wordt gepubliceerd in Gold OA journals (dus exclusief de Gold OA journals van Elsevier)⁸. Dit betreft deels artikelen in Gold OA journals uitgegeven door de traditionele uitgevers waarmee het UKB consortium reeds een R&P overeenkomst mee heeft afgesloten voor de hybride tijdschriften. Uit de dataset voor 2020 artikelen kan worden afgeleid dat dit om 12% van de artikelen gaat. Een mogelijke strategie voor deze artikelen is om de R&P deals uit te breiden naar de Gold journals van deze uitgevers, net zoals bij de Elsevier overeenkomst is gebeurd. Uit dezelfde dataset is af te leiden dat 70% van deze artikelen worden gepubliceerd in tijdschriften van vijf publishers (MPPI, Frontiers, PLOS, Nature en BMC). Deze zouden kunnen worden opgenomen in zgn. Publish deals.
- **14% in journals van overige uitgevers:** Deze uitgevers zijn onder te verdelen in de volgende categorieën:
  - Een deel van deze artikelen worden gepubliceerd in tijdschriften van uitgevers die buiten de R&P deal vallen die met deze uitgevers is afgesloten. Daarnaast worden deze artikelen gepubliceerd in tijdschriften van overige uitgevers: het betreft veelal buitenlandse uitgevers waarbij het aandeel van de Nederlandse auteurs beperkt is. Voor deze

---

⁷ Zie de lijst van uitgevers: <https://www.openaccess.nl/nl/in-nederland/uitgeversdeals>

⁸ 21% van de 2019 artikelen in deze Scopus dataset zijn gepubliceerd in Gold OA journals

artikelen staat de groene route open, terwijl er ook gedacht wordt aan een gestandaardiseerd ‘inkoopproces’, waarbij de uitgevers kunnen intekenen op een standaardovereenkomst.

- Kleine Nederlandse uitgevers waarbij de artikelen van Nederlandse auteurs een belangrijk deel van hun artikelaanbod betreft. Hiervoor is het streven om *Contribute to OA* overeenkomsten op nationaal niveau te maken, omdat een stevige inzet op de Green OA route via bijvoorbeeld Taverne het businessmodel van deze uitgevers teveel zou kunnen schaden.
- **Status OA in 2019:** Ter vergelijking van de bovenstaande weergave wordt hieronder de OA status van de artikelen met *corresponding* auteurs van VSNU/NFU instellingen uit twee bronnen vermeld. De UKB monitor is gebaseerd op de CRIS gegevens van de verschillende universiteiten, de CWTS resultaten zijn gebaseerd op Web of Science en Unpaywall.

OA status 2019 artikelen VSNU/NFU <i>corresponding</i> auteurs	UKB monitor	CWTS
Gold	20%	19%
Green	12%	13%
HybridOA	31%	29%
totaal OA	62%	61%

Tabel 4 OA status 2019 artikelen van VSNU/NFU *corresponding* auteurs

B4. OVERZICHT ARTIKELLEN DOOR NON-VSNU/NFU SECTOREN

Beschrijving	Artikelen en onderzoekspublicaties [x]	% OA artikelen [y]	Bron
Hogescholen: 36 publieksgefinancierde hogescholen met Vereniging Hogescholen als koepel; 33 hogeschool-bibliotheken verenigd in SHB	Ca. 700 artikelen in internationale wetenschappelijke tijdschriften; daarnaast veel rapporten en artikelen in vakbladen	n.b.	[x] schatting gebaseerd op tabel 1
Onderzoeksinstituten gefinancierd door OCW: In totaal 22 instituten: NWO-I (n=9), KNAW (n=11), IHE, Naturalis	3432 artikelen; daarnaast opgave van > 60 boeken en 160 boekhoofdstukken	60% tot 79%	[x] Opgave deelnemers; [y] Opgave IHE; NWO-I op basis CWTS rapport; KNAW jaarverslag; geen opgave Naturalis
Rijkskennisinstellingen: 12 onderzoek en kennisorganisaties: RIVM, KNMI, NFI, SCP, CPB, CBS, Planbureau Leefomgeving, RKD, Kennisinstituut Mobiliteitsbeleid, Rijkswaterstaat, RCE, WODC	RIVM: 800-900 artikelen/ jaar; SCP: 73; daarnaast rapporten, working papers etc. Extrapolatie naar alle 12: ca. 2000 artikelen/ jaar	RIVM: 67% (publicaties eigen onderzoeksprogramma 75%) SCP: n.b.	[x] Opgave RIVM en SCP
TO2 instituten: 5 instituten: TNO, NLR, MARIN, Deltares. WR is onderdeel van WUR en neemt al deel aan UKB consortium	631 Extrapolatie naar alle genoemde instellingen: 1000	45%	Opgave TNO
Medische organisaties: STZ (28 Samenwerkende Topklinische opleidings-Ziekenhuizen), NKI Geen opgave van: Prinses Máxima Centrum, Sanquin Research, NIVEL	3165 Extrapolatie naar alle genoemde instellingen: 3500		[x] CWTS rapport STZ (Research Performance Analysis for the STZ-Hospitals 2009-2018, 2020) (ca. 2331 gemiddeld over periode 2015-2018) en opgave NKI (834)
Kleine universiteiten: Theologische Universiteit Kampen (a), Protestantse Theologische Universiteit Apeldoorn, (b) Protestantse Theologische Universiteit Amsterdam, Universiteit voor Humanistiek (c), Nyenrode universiteit	81 (a,b,c) Extrapolatie naar alle genoemde instellingen: 100	0% – 49% (b,c)	Volgens opgaven van 3 instellingen
Optelling	10712		

Tabel 5 Artikelen in non-VSNU/NFU sectoren

In tabel 5 worden de resultaten gepresenteerd van de in dit onderzoek verzamelde gegevens over de artikelen in de overige, non-VSNU/NFU sectoren. Uit de tabel blijkt dat er bijna 11.000 artikelen in 2019 met auteurs uit deze non-VSNU/NFU sectoren zijn gepubliceerd. Het aantal artikelen met *corresponding* auteurs van deze instellingen is echter niet bekend: vrijwel geen enkele aan deze studie deelnemende instelling houdt deze gegevens bij.

B5. OVERZICHT EN DISCUSSIE

Kengetallen Nederlandse onderzoekspublicaties	2019 data	zie §:
Tijdschriftartikelen in Web of Science		
In tijdschriften opgenomen in Web of Science	45000	B.1
Met auteur met NWO of ZONMW grant	7800	B.1
Met <i>corresponding</i> NL auteur	29000	B.1
Tijdschriftartikelen niet in Web of Science		
SSH artikelen met auteurs van VSNU/NFU instellingen	2000	B.1
Overige SSH artikelen	n.b.	B.1
Totale tijdschriftartikelen		
Totaal aantal artikelen met NL auteur	47000	B.1
Totaal aantal artikelen met NL <i>corresponding</i> auteur	31000	B.1
Verdeling artikelen in Web of Science over de sectoren		
Met VSNU/NFU auteur	96%	B.2
Met auteur overige publieke instellingen	23%	B.2
Met auteur bedrijfsleven of internationale organisaties in NL	6%	B.2
Met <i>corresponding</i> auteur VSNU/NFU instellingen	76%	B.2
Met <i>corresponding</i> auteur overige publieke instellingen	18%	B.2
Met <i>corresponding</i> auteur bedrijfsleven of internationale organisaties in NL	5%	B.2
Verwachte status 2020 artikelen van <i>corresponding</i> VSNU/NFU auteurs in Scopus		
Totaal aantal artikelen in Scopus met VSNU/NFU auteur	26186	
Valt onder P-component van R&P deals met grote uitgevers	70%	B.3
In Gold OA journals (excl. Elsevier OA journals)	17%	B.3
In overige tijdschriften	14%	B.3

Tabel 6 Overzicht kengetallen Nederlandse onderzoekspublicaties

In de tabel hierboven wordt een overzicht gegeven van de verzamelde data over de Nederlandse onderzoekspublicaties.

Deze gegevens zijn belangrijk om de te nemen stappen richting 100% Open Access te onderbouwen:

- **Totale:** Het totaal aantal artikelen is van belang om *de total costs of publication* te bepalen.
- **Artikelen met coauteurs:** Circa 16.000 artikelen hebben een Nederlandse coauteur, maar een *corresponding* auteur in het buitenland. Om de OA status van deze artikelen te beïnvloeden zijn de instrumenten voor Gold OA niet beschikbaar voor Nederlandse beleidsmakers: voor deze artikelen zal de Green route bewandeld moeten worden.
- **Verwevenheid VSNU/NFU auteurs met andere instellingen groot:** 96% van alle artikelen hebben een coauteur van een VSNU/NFU instelling. Dit cijfer duidt op een grote verwevenheid van VSNU/NFU auteurs met auteurs van andere instellingen. Omdat het OA beleid van de VSNU zich

uitstrekt tot alle artikeloutput, betekent dit een zekere afhankelijkheid van het OA beleid van de overige instituten voor wat betreft artikelen met een *corresponding* auteur van deze instituten: wanneer deze instituten hun artikelen niet OA beschikbaar stellen, zouden deze via de repositories van de universiteiten/UMC's alsnog OA beschikbaar gesteld moeten worden.

- **Artikelen met *corresponding* auteurs:** Ca. 29.000 artikelen in internationale tijdschriften hebben een Nederlandse *corresponding* auteur. Voor de beïnvloeding van de OA status van deze artikelen zijn de instrumenten voor Gold OA beschikbaar. Deze instrumenten lopen voornamelijk via de *corresponding* auteur en zijn/haar instelling. Daarbij zijn in de overzichtstabel 6 nog 2000 SSH artikelen opgeteld die niet in Web of Science zijn opgenomen (zie hieronder) om tot het aantal van 31.000 te komen.
- **Twee datasources m.b.t. data over artikelen met *corresponding* auteurs:** Gegevens over artikelen met *corresponding* Nederlandse auteurs: Vandaar dat het belangrijk is om te weten tot welke instelling de *corresponding* auteur behoort. Om deze reden is in de bovenstaande cijferopstelling is gebruik gemaakt van gegevens van het Rathenau instituut, gebaseerd op Web of Science. Deze gegevens betreffen een toedeling aan verschillende sectoren van artikelen van Nederlandse coauteurs. Deze gegevens laten zien dat 96% van alle artikelen een coauteur hebben van een VSNU/NFU instelling. Dit cijfer duidt op een grote verwevenheid van VSNU/NFU auteurs met auteurs van andere instellingen. De genoemde gegevens tellen op tot 125,7% en zijn daarom omgerekend naar 100% onder de aanname dat de verdeling van de sectoren onder coauteurs vergelijkbaar zal zijn met de verdeling onder *corresponding* auteurs. Is deze veronderstelling correct? Op basis van de in dit onderzoek verzamelde gegevens kan hierop het antwoord niet gegeven worden om de volgende redenen:
  - De meeste deelnemers aan deze studie gaven aan dat hun instellingen geen gegevens verzamelen over wie de *corresponding* auteur is van de publicatieoutput van hun instituut.
  - Veel onderzoekers hebben dubbelaanstellingen bij een instituut en bij een universiteit. De meeste deelnemers aan deze studie konden geen precieze getallen hierover aangeven.
  - Enkele instituten geven aan een zogenaamde affiliatieovereenkomst te hebben met een universiteit: auteurs geven óók een affiliatie van de universiteit aan bij hun artikelen zodat de universiteit deze mee kan tellen bij de output van de universiteit. Overigens zijn er ook instituten waar geen dubbele affiliaties worden toegestaan: wanneer een andere affiliatie wordt opgegeven telt het betreffende artikel niet mee bij het instituut.
  - Web of Science versus Scopus: vrijwel alle publicaties met kwantitatieve gegevens over de Nederlandse onderzoek output zijn gebaseerd op Web of Science en afkomstig van het CWTS in Leiden. De analyses van het UKB consortium zijn echter gebaseerd op Scopus. Op basis van data uit Web of Science zijn er 28.779 artikelen in 2019 met een Nederlandse *corresponding* auteur (alle instellingen); een analyse met Scopus data komt op 26.186 artikelen met een *corresponding* auteur van VSNU/NFU instellingen voor 2019. Wanneer de gegevens van Web of Science worden toegerekend naar VSNU/NFU *corresponding* auteurs, dan is het resultaat circa 22.000 artikelen en dus een aanzienlijk

verschil met het Scopus resultaat. Dit verschil kan door meerdere oorzaken ontstaan zijn: (1) de gehanteerde toerekening naar sectoren op de WoS data is niet correct (2) de gegevens over wie de *corresponding* auteur is verschillen per database en (3) verschillen in opgenomen tijdschriften tussen beide databases. Een studie naar de overlap tussen Scopus en Web of Science laat zien dat qua tijdschriftartikelen de content van WoS voor het overgrote deel overlapt met Scopus (dus weinig unieke artikelen in WoS t.o.v. Scopus), maar dat Scopus veel artikelen omvat, die niet in WoS opgenomen zijn (Visser et al., 2020; zie figuur 3 in deze publicatie). Dit laatste gegeven lijkt dus de belangrijkste verklaring te zijn van de gevonden verschillen in aantallen.

- **Ca. 2000 SSH artikelen in niet in WoS opgenomen tijdschriften:** Dit aantal is tot stand gekomen op basis van een schatting m.b.v. KUOZ getallen. Het aandeel van tijdschriften die beoogd zijn voor opname in openjournals.nl wordt geschat op circa 400-500 artikelen. Verder is dit terra incognita.
- **OA status:**
  - De OA status van de *corresponding* VSNU/NFU auteurs op basis van Scopus zijn hier gepresenteerd op basis van de voor 2020 beschikbare gegevens vanwege de in dat jaar gestarte overeenkomst met Elsevier. De overige getallen zijn gebaseerd op data van het jaar 2019.
  - De OA status van *corresponding* auteurs van andere instellingen is onvoldoende bekend: de in dit onderzoek uitgevoerde bevraging van de betreffende instellingen heeft op dit terrein zeer weinig opgeleverd: de artikelen van de *corresponding* auteurs worden nauwelijks bijgehouden terwijl ook de OA status van artikelen van auteurs van de instelling vaak onbekend was.

B7. AANTALLEN ARTIKELEN EN OA STATUS

Totaal aantal artikelen NL auteurs	Toedeling naar Open Access situatie en/of opties			Aantallen		
<p>± 45.000 artikelen met een Nederlandse auteur:</p> <ul style="list-style-type: none"> 45.681 artikelen NL coauteur (Web of Science; 2019) <p>[niet in deze opstelling verwerkt: ± 1800 SSH artikelen die niet in Web of Science zijn opgenomen]</p> <p>Kenmerken artikelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> 96% heeft coauteur van VSNU/NFU instelling 17% met <i>grant holder</i> van NWO/ZonMw <p>100%</p>	37%= artikelen met buitenlandse <i>corresponding</i> auteur	Verdeling NL coauteur als hieronder: <ul style="list-style-type: none"> 76% VSNU/NFU 18% non-VSNU/NFU 5% bedrijfsleven (buiten scope) 	Buitenlandse <i>corresponding</i> auteur verzorgt Gold OA (schatting 50%)	(G) 8100		
			NL coauteur verzorgt Green OA (schatting 50%): <ul style="list-style-type: none"> 17% van hen <i>grant holder</i> NWO/ZonMw → volgt Plan S met AAM Green OA 83% van hen <i>geén grant holder</i> NWO/ZonMw → Taverne optie meest aangewezen weg 	(H) 8100		
		63% = artikelen met NL <i>corresponding</i> auteur	76% VSNU/NFU <i>corresponding</i> auteur	70% in Hybrid/Gold jnls van uitgevers met R&P deal	(A) 14.500 - 17.500	
				Gold OA als gevolg P-component in de uitgevers deals		
				Ca. 5% wordt 'gemist' is in de workflow	(B) 800 - 900	
				17% in Gold OA jnls	'APCs in the wild' : financiering m.b.v. NWO/ZonMw grant, APC fonds of onderzoeksbudget	(C) 3700 - 4500
				14% overig	Tijdschriften uitgesloten van P van R&P deals Overige jnls van buitenlandse uitgevers Journals NL uitgevers met hoog % NL artikelen	(D) 3000 - 3700
		18% non-VSNU/NFU publieke instelling	OA strategie en middelen wisselen per (groep) instelling(-en) met een beperkte mix van Gold en Green instrumenten	(F) 5200		
		5% bedrijfsleven	Artikelen met en zonder Nederlandse <i>corresponding</i> auteur: buiten scope	2300		

Figuur 2 Overzicht aantallen artikelen en OA status

Web of Science	verdeling	aantal	verdeling	aantal	verdeling	aantal	verdeling	aantal	berekend	afgerond
45681	37%=corr. auteur buitenland	16902			50%=schatting Gold	8451			8451	8100
					50%=schatting Green	8451			8451	8100
	63%=corr. auteur NL	28779	76%=VSNU/NFU corr auteur	21872	70%=R&P deals	15310	95%=Gold	14545	14545	14500
							5%= gemist in workflow	766	766	800
					17%=Gold OA jnls	3718			3718	3700
					14%=overig	3062			3062	3000
			18%=corr aut non-VSNU/NFU	5180					5180	5200
			5%=bedrijfsleven	1439					1439	2300
									45612	45700
Scopus			76%=VSNU/NFUcorr auteur	26186	70%=R&P deals	18330	95%=Gold	17414	17414	17500
							5%=gemist In workflow	917	917	900
					17%=Gold OA jnls	4452			4452	4500
					14%=overig	3666			3666	3700

Tabel 7 Berekeningen bij figuur 2

De doelstelling van het bepalen van de kengetallen voor de Nederlandse onderzoekspublicaties is om inzicht te krijgen in de omvang van de verschillende ‘pakketten’ tijdschriftartikelen en de daarbij behorende instrumenten om de OA-status van deze artikelen te beïnvloeden. In de figuur hierboven is hiervan een overzicht van gegeven, waarbij gebruik is gemaakt van de in deze notitie gepresenteerde getallen. In tabel 7 is de achterliggende berekening weergegeven. Daarbij dienen de volgende opmerkingen gemaakt te worden:

- De geschatte omvang van de ‘pakketten’ tijdschriftartikelen in de rechterkolom zijn berekend op basis van de aantallen artikelen gepubliceerd in 2019. De groei in 2020 (veel hoger dan normaal door COVID) en de onvoorspelbare effecten op de aantallen artikelen in 2021 van de nasleep van de COVID crisis) zijn dus hier niet in verwerkt. De berekening van de geschatte omvang wordt in tabel 7 weergegeven.
- De geschatte omvang van de genoemde ‘pakketten’ tijdschriftartikelen hinkt op twee basisgegevens: het aantal 2019 artikelen zoals weergegeven in WoS en het aantal 2019 artikelen in Scopus. De discrepantie tussen deze twee datasets maken de schattingen extra onzeker, zie de eerdere bespreking daarvan.

BIJLAGE C: OVERZICHT KENGETALLEN GROEPEN ONDERZOEKSINSTELLINGEN

Samenvattende tabel ⁹	FTE onderzoekers	Aantal tijdschriftartikelen	% OA	Bestedingen tijdschrift-licenties excl. btw	Bestedingen APCs
Universiteiten, UMC's (VSNU/NFU)	28827	45000	75%	43037	10000
Hogescholen	6175	700	n.b.	2514	80
Onderzoeksinstituten OCW	1812	3432	60%-79%	742	313
Rijkswetenschappelijke instellingen	3000	2000	n.b.	1200	n.b.
TO2 instituten	3000	1000	45%	750	n.b.
Medische organisaties	-----	3500	n.b.	3200	516
Kleine universiteiten	28	80	n.b.	40	n.b.
Subtotaal VSNU/NFU	28827	45000	75%	43037 (84%)	10000
Subtotaal non-VSNU/NFU	>14015	10712	Grote variatie	8446 (16%)	909
Totaal	43042	45000		51483	10909

Tabel 8 Overzicht kengetallen van publieksgefinancierde onderzoeksinstituten

In het hoofdrapport staat tabel 3 weergegeven met de kengetallen voor de Nederlandse groepen onderzoeksinstituten. Deze tabel is hierboven opnieuw weergegeven als tabel 8. De totstandkoming van deze cijfers is als volgt:

- Universiteiten en UMC's (VSNU/NFU):** FTE onderzoekers: cijfers VSNU. Aantal artikelen: er worden voor 2019 ruim 45000 artikelen met Nederlandse auteurs in Web of Science gemeld, 96% met een coauteur van een VSNU/NFU instelling, dus 43200 artikelen. Daarnaast wordt geschat dat er ca. 1800 artikelen van VSNU/NFU auteurs op het SSH domein niet in WoS zijn opgenomen. Het totaal komt daarmee dus weer op 45000 artikelen. Het is echter belangrijk op te merken dat deze getallen als *best estimates* moeten worden gezien. Bestedingen licenties: optelsom van bestedingen via SURF (opgave J. Janssen) en op basis van de UKB benchmark 2019. Bestedingen APC's is een schatting volgens de berekening: ca. 5000 artikelen in Gold OA journals: bij een APC van € 2000 = K€ 10000]; daarvan inmiddels ca. K€ 1500 in 2020 Elsevier contract opgenomen.
- Hogescholen:** FTE onderzoekers uit kerncijfers hbo 2020: 663 lectoren;774 promovendi; 4738 docent/onderzoekers. Bestedingen licenties: bestedingen via SURF (opgave J. Janssen) en op basis van gegevens uit het voor dit onderzoek gehouden survey waaraan 15 hogescholen deelnamen; van de overige hogescholen er werd geen opgave ontvangen. Dit getal is tot stand gekomen d.m.v. een extrapolatie naar alle hogescholen op basis van de omvang van de hogescholen. Daarbij zijn er drie categorieën onderscheiden: grote hogescholen (15 in totaal, 11 hebben gegevens aangeleverd); middelgrote hogescholen (5 in totaal; 3 hebben gegevens

⁹ Cursieve getallen geven naar de gehele groep geëxtrapoleerde getallen aan op basis van aangeleverde gegevens door een aantal instituten. Bij bestedingen APC's geven cursieve getallen een berekening aan.

aangeleverd) en kleine hogescholen (10 in totaal, 2 hebben gegevens aangeleverd). Deze extrapolatie is tot stand gekomen in overleg met G.J. Kraaikamp, secretaris van de SHB. Het hier weergegeven getal is een optelsom van de Surf opgave en deze extrapolatie.

- **Onderzoeksinstituten OCW:** Aantal FTE volgens opgaven van de instituten. Aantal artikelen idem. OA percentage: CWTS rapport; KNAW jaarverslag; geen opgave Naturalis. Bestedingen tijdschriftlicenties en APC's: optelling van (1) opgave NWO-I, (2) voor de KNAW op basis van een voor dit onderzoek gehouden survey waaraan 9 instituten deelnamen; (3) opgaven IHE en Naturalis.
- **Rijkswetenschappelijke instellingen:** Aantal FTE onderzoekers op basis van het Rathenau rapport (*Met gepaste afstand | Rathenau Instituut, n.d.*). Aantal artikelen en gegevens bestedingen een extrapolatie op basis van opgaven van telkens twee instituten.
- **TO2 instituten:** Extrapolaties op basis van opgaven van TNO en informatie over de andere TO2 instituten (m.u.v. de WUR die deelneemt aan het UKB consortium); informatie over de financiering op basis van een interview met M. Brouwer van het NLR.
- **Medische organisaties:** Aantal FTE: in de medische sector combineren medische professionals medische zorg en onderzoek en zijn onderzoeksfuncties dus vaak niet separaat te onderscheiden. We ontvingen overigens enkele opgaven van instituten, die samen al optelden tot 1000. Informatie over de artikelen een extrapolatie op basis van het CWTS rapport STZ en opgaven van instituten; bestedingen tijdschriftlicenties een extrapolatie op basis van opgaven van het STZ consortium én gegevens van een survey onder medische instituten dat ingevuld werd door 6 STZ ziekenhuizen en een ander instituut. Bestedingen aan APC's op basis van opgaven van 3 instellingen (de meeste houden deze gegevens niet bij).
- **Kleine universiteiten:** Extrapolaties op basis van opgaven van drie instellingen.
- **Totaal aantal publicaties:** Dit weerspiegelt een schatting van het totaal aantal artikelen van VSNU/NFU en non-VSNU/NFU: vanwege de zeer grote overlap in coauteurs is dit (vrijwel) gelijk aan het totaal van de VSNU/NFU.

BIJLAGE D: OPEN ACCESS BELEID EN BELEIDSMAKERS

D1. INLEIDING

In het rapport wordt gesteld dat er grofweg drie vormen van Open Access beleid door de Nederlandse onderzoeksinstituten onderscheiden kunnen worden:

- De VSNU en het UKB consortium ontzorgen auteurs zoveel mogelijk d.m.v. Read and Publish overeenkomsten met uitgevers (Gold). Daarnaast streven zij ernaar de Green route te faciliteren door onder andere het gemeenschappelijke Taverne project.
- NWO en ZonMW verbinden de cOAlition S voorwaarden aan hun projectfinanciering en maken daarbij financiering van eventuele APC's voor Gold OA artikelen uit de projectsubsidies mogelijk.
- De non-VSNU/NFU instellingen hebben t.o.v. het UKB consortium slechts enkele en relatief beperkte samenwerkingsverbanden op dit gebied, waardoor de mogelijkheden voor Gold en Green instrumenten à la UKB consortium beperkt zijn.

Mede gebaseerd op interviews met vertegenwoordigers van:

- KB
- NWO
- OCW
- SHB
- SURF
- UKB
- Vereniging Hogescholen
- ZonMW

In dit hoofdstuk wordt aanvullende informatie gepresenteerd t.o.v. paragraaf 5.5 van het rapport. Deze informatie is gebaseerd op in het kader van dit onderzoek gehouden interviews. NPOS en de VSNU ontbreken hier: deze beschrijvingen zijn integraal opgenomen in de genoemde paragraaf 5.5.

D2. OCW

Het Ministerie van OCW geeft een actieve uitvoering van het kabinetsbeleid op het gebied van Open Access. Wat betreft de eerste geldstroom is er in het Sectorakkoord wetenschappelijk onderwijs 2018 afgesproken dat de partijen zich zullen inzetten om deze ambities te realiseren. Specifieke afspraken in het sectorakkoord betreffen (1) de inzet van universiteiten om geen 'non-disclosure' overeenkomsten met uitgevers te ondertekenen met de VSNU en (2) monitoring van de voortgang door de VSNU en (3) de invulling door de universiteiten aan Taverne amendement. De filosofie van het ministerie daarbij is om in nauwe samenwerking met de veldpartijen de afgesproken doelen te bereiken.

Op 9 oktober 2020 heeft de minister een Kamerbrief geschreven naar aanleiding van vragen over Plan S en de eerste geldstroom van het kamerlid Paternotte¹⁰. De vraag aan de minister was om Plan S van toepassing te verklaren voor onderzoek gefinancierd uit de eerste geldstroom. In haar brief geeft de minister aan Plan S te omarmen maar stelt dat het invoeren van Plan S voor onderzoek in de

---

¹⁰ (Paternotte & Sewbaransingh, 2020)

eerste geldstroom mede complex is door de Wet Auteurscontractrecht, die op dit moment wordt geëvalueerd. De minister stelt verder dat zij verwacht dat de eisen van Plan S uitgangspunt zullen zijn van onderhandelingen door veldpartijen met uitgevers. In dit kader zal het ministerie het overheidsbeleid voor Open Access publiceren en de steun aan Plan S op de website van het ministerie communiceren.

Benadrukt wordt dat het beleid t.a.v. Open Science en Open Access regeringsbeleid is. Financiering van de rijksoverheid voor onderzoek en onderzoek door de overheid moet dus ook volgens Open Science methode tot stand komen en dus dienen de publicaties Open Access te zijn en de research data openlijk beschikbaar. Ter illustratie hiervan: deze regels zijn ook in aanbestedingsdocumenten vermeld. Andere ministeries hebben dus geen eigen Open Access-beleid geformuleerd, want dat is in principe niet nodig. In hoeverre andere ministeries in de praktijk OA stimuleren is niet in dit onderzoek meegenomen.

D3. NWO EN ZONMW

NWO

NWO heeft al vanaf 2009 een OA beleid. Het beleid startte met een aanbeveling om OA te publiceren aan de *grant holders* van NWO. In 2015 is dit omgevormd tot een verplichting met betrekking tot OA publiceren. Voor de grants die vanaf 2021 worden toegekend zijn nieuwe beleidslijnen geformuleerd. Deze zijn volledig Plan S complementair. NWO ondersteunt daarnaast diverse Open Access initiatieven, zoals Openjournals.nl en Open Library of Humanities. NWO kiest daarbij nadrukkelijk voor complementariteit met de VSNU en het UKB consortium.

ZONMW

ZonMw wordt door zowel het ministerie van OCW als door VWS gefinancierd. Ca. een derde van de projecten van ZonMw zijn direct relevant voor Plan S en betreffen wetenschappelijke onderzoek. De andere projecten – vnl. door VWS gefinancierd - betreft maatschappelijke/actiegerichte projecten, met veelal ander type output. ZonMw is supporter van cOAlition S, maar niet zelf lid. NWO fungeert als informatiebron voor ZonMw aangaande de ontwikkelingen binnen cOAlition S. Vanaf januari 2021 kunnen onderzoekers standaard max. € 5000 in het budget van hen project kunnen opnemen voor het vergoeden van OA publicatiekosten. De onderzoeker kan zelf bepalen in welk tijdschrift hij/zij gaat publiceren, zolang het voldoet aan het ZonMw OA beleid dat conform de richtlijnen van Plan S is. NWO en ZonMw hebben recentelijk een overeenkomst afgesloten met de Europese PubMed Central. Dit lidmaatschap zal met name de Green Open Access route (d.m.v. zelfdeponering) voor projectleiders faciliteren.

D4. VERENIGING HOGESCHOLEN; SAMENWERKINGSVERBAND HOGESCHOOL-BIBLIOTHEKEN

De Vereniging Hogescholen is de bestuurlijke koepel van de 36 publieksgefinancierde hogescholen. De hogescholen nemen deel aan het Nationaal Plan Open Science, maar hebben geconstateerd dat vanwege de aard en positionering van het onderzoek aan de hogescholen een eigen Open Science traject gewenst is. Er wordt binnen de hogescholen onder andere gewerkt aan het Nationaal Platform Praktijkgericht Onderzoek (NPPO) dat veel raakvlakken heeft met OA publiceren, aan een Digital Competence Center e.d.. Vandaar dat de Vereniging Hogescholen momenteel overweegt de diverse activiteiten onder te brengen in een specifiek op hogescholen gericht Open Science programma en de governance daarvan onder te brengen bij een bestuurlijk adviescollege.

De SHB - het samenwerkingsverband hogeschoolbibliotheken - verenigt 33 hogeschoolbibliotheken en neemt deel aan een reeks van licenties van het UKB consortium, meestal aan Read licenties, in één geval ook aan de Publish component van een licentie.

Vrijwel alle hogescholen hebben ook een institutioneel repository voor het opslaan van hun output. Veel onderzoeken worden echter in opdracht van bedrijven gedaan en kunnen daarom vaak niet OA beschikbaar worden gesteld.

D5. INKOOP VAN LICENTIES DOOR STZ ZIEKENHUIZEN EN RIJKSBREDE INKOOP

STZ CONSORTIUMWERK GROEP

De STZ consortiumwerkgroep koopt centraal licenties in voor de 28 STZ-ziekenhuizen d.m.v. een opt-in systeem. De gedachte achter het consortium is om te komen tot een STZ collectie voor alle deelnemende ziekenhuizen. Voor een aantal uitgever is het gelukt om een subset te definiëren van tijdschriften. Met een andere uitgever is er een overeenkomst waarbij de ziekenhuizen elk hun eigen selectie van 25 tijdschrifttitels mogen maken. De kostenverdeelsleutel wordt voorgesteld door de uitgever en is dus per overeenkomst verschillend: verdeelsleutels zijn bijvoorbeeld aantal bedden of het aantal medisch specialisten. Aan vier overeenkomsten nemen 20 STZ-ziekenhuizen deel, aan anderen 12.

INKOOPUITVOERINGSCENTRUM BELASTINGDIENST

Het inkoopuitvoeringscentrum van de Belastingdienst geeft uitvoering aan de Rijksbrede inkoop, o.a. van licenties voor informatie. Hieronder puntsgewijs een toelichting op de gevolgde werkwijze:

- **Rijksbrede inkoop licenties en keuze:** m.b.v. een klankbordgroep met vertegenwoordigers van organisaties binnen het Rijk
- **5-jaar contracten:** het gaat om contracten voor vijf jaar voor een vaste prijs. Een eventuele prijsindexering wordt 'uitgesmeerd' over 5 jaar.

- **Bereikbaar:** In principe is de aangekochte informatie toegankelijk voor alle Rijksorganisaties die op de zgn. bereikbaar staan. Organisaties moeten zelf aangeven of zij op deze bereikbaar willen staan. Organisaties die nu de aangekochte content niet gebruiken, kunnen op de lijst komen te staan. Wanneer zij er gebruik van maken, dient er bij het volgende contract ook meebetaald worden.
- **Kostenverdeling:** De verdeling van de kosten gaat op basis van historische bestedingen en gebruikscijfers. In veel gevallen worden de kosten in eerste instantie opgebracht door de betrokken ministeries, die deze weer doorbelasten naar de verschillende organisaties.
- **Academische content:** Er zijn vier contracten in het academische domein: Elsevier, Wiley, SpringerNature en OECD iLibrary in het academische domein. Het betreft Read-licenties zonder Open Access clausules. Daarnaast zijn er meer dan 30 overeenkomsten wat betreft juridische literatuur, managementliteratuur en andere vakliteratuur.

D6. KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK

De Koninklijke Bibliotheek is al jaren actief met een Open Access programma. De resultaten van dit programma laten zien dat er een grote belangstelling is vanuit de maatschappij in het algemeen en een aantal beroepsgroepen in het bijzonder voor vrije toegang tot wetenschappelijke informatie:

- **Open Science programma:** vanaf 2014 heeft de KB een Open Science programma opgezet. Dit programma is erop gericht om de behoefte bij het algemeen publiek en bij verschillende beroepsgroepen in kaart te brengen. Daaruit bleek onder andere dat bij zorgprofessionals en bij onderwijsprofessionals veel behoefte is aan toegang tot wetenschappelijke informatie.
- **Pilot onderwijsinformatie:** In 2019 is een pilot gestart met wetenschappelijke informatie voor onderwijsprofessionals. Het gaat om een specifieke databank (EBSCO Education Sources) die toegankelijk is via een Open Athens mechanisme: de toegang is gratis voor gebruikers, maar deze moeten zich wel registreren. De pilot is een doorslaand succes: er zijn 15.000 actieve gebruikers onder de onderwijsprofessionals. Enquêtes over het gebruik laten zien dat men vindt dat deze toegang moet blijven. Het bestand maakt echter niet alles *full text* toegankelijk: soms is er alleen een bibliografisch record van een artikel. Dat stuit op onbegrip van veel gebruikers. Deze pilot betreft geen Open Access (het bestand wordt immers aangekocht), maar laat wel de interesse van specifieke beroepsgroepen in wetenschappelijke content zien.

D7. ENKELE GEGEVENS M.B.T. DE ONDERZOEKSGEMEENSCHAP

Een recent survey onder promovendi laat zien dat meer dan 60% gestimuleerd wordt om Open Access te publiceren (Matthijssen & van Doorn, 2020). Ook een eerder gehouden survey onder auteurs die niet gekozen hadden voor OA publiceren bleek dat deze onderzoekers voor het overgrote deel een positieve houding t.o.v. OA hadden, maar niet op de hoogte waren van de voor hen gratis optie om OA te publiceren (intern VSNU document, A. Schalken, 2017-12-07). Uit andere internationale onderzoeken blijkt eveneens dat een grote meerderheid positief staat tegenover OA, maar dat het bij de keuze van een tijdschrift geen hoge prioriteit heeft (van der Graaf, 2017; van der Graaf et al., 2018).

BIJLAGE E: OA SWITCHBOARD EN OABLE

E1. OA SWITCHBOARD

Het OA Switchboard is bedoeld om neutrale, gestandaardiseerde communicatie tot stand brengen op artikelniveau tussen enerzijds de uitgevers en anderzijds de stakeholders in de academische gemeenschap: instituten en onderzoeksfinanciers. Op dit moment is er een MVP (*Minimum Viable Product*) van het OA Switchboard, waarin 2 functies zijn uitgewerkt:

- **Eligibility Enquiry:** Dit gaat om een boodschap van de uitgever aan het instituut/onderzoeksfinancier van de auteur om te checken of (1) de auteur daadwerkelijk behoort tot het instituut, (2) de *submission* de potentie heeft om aan de voorwaarden van het instituut/onderzoeksfinancier te voldoen, en (3) of financiering beschikbaar is (via een bestaande deal of via een centraal APC fonds) om de OA publicatiekosten te vergoeden. Het instituut/onderzoeksfinancier kan vervolgens aangeven óf dit wordt geaccepteerd en welke elementen hiervan worden geaccepteerd. Belangrijk is dat deze communicatie invulling kan geven aan een overeenkomst tussen de uitgever en het instituut (dan zullen de betalingsgegevens dit aangeven), maar ook zonder dat er een overeenkomst bestaat.
- **Publication/Payment Settlement Notification:** Dit betreft een boodschap, kort na publicatie van het artikel, waarin gegevens over de *version of record* van het artikel worden doorgegeven aan het instituut/onderzoeksfinancier, die de vergoeding van de publicatiekosten voor haar rekening heeft genomen. Daarin worden de (meta)data van de publicatie, zoals licentie e.d. weergegeven, maar ook de betalingsdetails (zoals hoogte van de APC, hoe de eventuele factuur wordt afgehandeld et cetera). Deze communicatie tussen uitgever en instituut/onderzoeksfinancier van de auteur kan manueel afgehandeld worden. Echter, het achterliggende idee is dat dit steeds meer geautomatiseerd en geïntegreerd kan worden in workflow systemen en dat OA Switchboard daarmee een belangrijke aanjager wordt van standaardisatie van verschillende elementen betreffende het publiceren. Diverse uitgeversystemen zijn reeds bezig met inbouw van de Switchboard data-feed in hun systeem.
- **Drie partijen:** OA Switchboard streeft ernaar een neutrale positie in te nemen en een collectief te zijn dat door drie partijen wordt aangestuurd: funders, instituten en uitgevers. De verdeling van de governance zal gelijkelijk worden verdeeld, evenals de financiële contributies. Er is gekozen voor een stichtingsvorm, waarvan de details in november 2020 zullen worden bekendgemaakt.
- **Roadmap:**
  - **Lanceringsfase en operationele fase:** Het in 2020 ontwikkelde MVP is het startpunt voor de lanceringsfase waarvoor de jaren 2021/2022 zijn uitgetrokken. Daarna dient OA Switchboard een zichzelf bedruipende not-for-profit business te zijn. De jaarlijkse operationele worden beraamd op € 600.000. Het streven is om de verschillende stakeholders op termijn te laten betalen volgens hun relatieve *worldwide article share*.
  - **Diamond journals als mogelijke vervolgstap:** Een mogelijke vervolgstap is dat de tweede boodschap '*Publication/Payment Settlement Notification*' aangepast kan worden aan de behoeften van Diamond journals en hun sponsors. Diamond journals zouden er een

aangepaste versie kunnen communiceren aan instituten hoeveel artikelen er worden gepubliceerd van auteurs van de betreffende instituten. Daardoor kunnen instituten hun financiële bijdragen aan deze Diamond journals/journal platforms met cijfers verantwoorden.

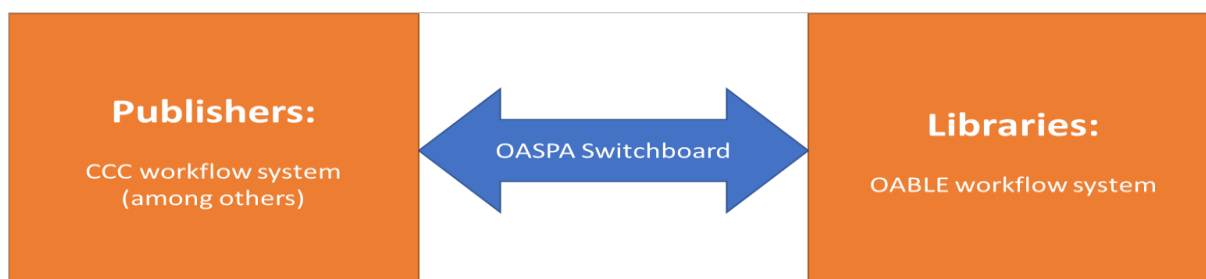
E2. OABLE: EEN WORKFLOW SYSTEEM VOOR BIBLIOTHEKEN OM OA TE BEHEREN

- **10 minuten per artikel:** OABLE is een workflow systeem zijn voor bibliotheken voor het beheer van Open Access. Het huidige prototype heeft twee elementen: een workflow m.b.t goedkeuring en een workflow m.b.t. de transactie. Het doel is om de werkdruk voor bibliotheken te minimaliseren tot maximaal 10 minuten per artikel. Drie kenmerken van OABLE zijn: (1) cross publishers, (2) multi-level (dus bijvoorbeeld op afdelingsniveau, een bibliotheek/instelling, consortium) en (3) alle publicatietypes. Het doel is om de onderdelen van de workflow zo veel mogelijk te automatiseren door de verschillende regels te automatiseren.
- **Contribute-to-Open:** Naast APC-gerelateerde zaken, zal OABLE in de nabije toekomst ook workflows aanbieden met betrekking tot 'Contribute to Open'-arrangementen: naast publicaties van auteurs van de instelling is het de bedoeling om gebruikscijfers (zoals COUNTER) te integreren zodat de instelling of bibliotheek wordt geïnformeerd over hun rendement op hun investering in het 'Contribute to Open'-arrangement. Een belangrijk kenmerk van OABLE zijn de (geautomatiseerde of semi-automatische) regels voor acceptatie van de publicatie en de betaling ervan. Hierdoor kunnen bibliotheken op een efficiënte manier omgaan met de long tail publishers en vice versa.
- **Businessmodel:** Het businessmodel van OABLE is als volgt: (1) Set-up fee; (2) Transaction based fee: op basis van het aantal verwerkte artikelen een tarief per artikel: de staffel start met € 75, - per artikel tot circa € 40, - per artikel bij veel verwerkte artikelen.

E3. POSITIONERING DIVERSE OA TOOLS

In de figuur hieronder wordt er schets gegeven van de positioneringen van de verschillende OA tools:

- OA-Switchboard is een berichtensysteem tussen uitgevers en bibliotheken.
- OABLE richt zich op de workflows binnen bibliotheken
- CCC (copyright Clearance Center) richt zich op de workflows bij uitgevers.

Figuur 3 Schets van de positioneringen van verschillende OA tools

BIJLAGE F: OVERZICHT RESPONDENTEN

Interviews	
1Surf	John Janssen
1Surf	Bas Ettema
1Surf	Gilbert van Nunen
AT2OA	Brigitte Kromp
BIBSAM	Anna Lundén
COAlition S Diamond study	Bianca Kramer; Jeroen Boskamp
COPIM	Martin Eve
FinElib	Arja Tuuliniemi
Huijgens ING	Lex Heerma van Voss
Huijgens ING	Sasha Goldstein-Sabbah
Inkoopuitvoeringscentrum Belastingdienst	Heidi Wammes
Jisc Collections	Liam Earney
Jisc Collections	Caren Milloy, Helen Dobson, Graham Stone
John Benjamins	Marten Stavenga
KEMÖ	Ulrike Fenz-Kortschak; Melanie Stummvoll
Koninklijke Bibliotheek	Marc van den Berg; Astrid van Wesenbeeck
Min. OCW	Gerdien Verheувel, Daen Smits
NWO	Hans de Jonge
OA Switchboard	Yvonne Campfens
Oable	Max Mosterd; Sven Fund
Projekt DEAL	Gerard Meyer
STZ consortium werkgroep	Marjan Bakker
TOME	Peter Potter
UB Leiden	Saskia Wouterse-Windhouwer
UKB	Hubert Krekels
UKBsis	Arjan Schalken
UKRI	David Sweeney
UNIT	Nils Benjamin Wheeler Andernaes
Vereniging Hogescholen	Jort Diekerhof
ZonMw	Rob Diemel

Groepsdiscussies tijdschriftartikelen	
Centraal Plan Bureau	Lucienne Verbeek-Damshuizer
IHE Delft Institute for Water Education	Patricia Darvis
KNAW	Aline Kortering
Naturalis	Tonny de Wit
NFU	Frans Mast
NFU	Lieuwe Kool
NKI	Erica Wilthagen
NLR	Michel Brouwer

NWO	Jacqueline Mout
RIVM	Eric Smit
SCP	Jeanine Borst-den Hamer
SHB	Gert Jan Kraaikamp
STZ Consortium werkgroep Biomedische Informatie	Marjan Bakker
STZ Consortium werkgroep Biomedische Informatie	Chantal den Haan
Theologische universiteit Kampen	Geert Harmanny
TNO	Jolanda Ter Laak
TNO	Roel Salden
UKB	Anja Smit
UKB	Els Peters
VH	Jort Diekerhof
Groepsdiscussies SSH publicaties	
Huygens ING	Lex Heerma van Voss
Huygens ING	Hans Spijker
Kon Nederlands Historisch Genootschap	Antia Wiersma
Meertensinstituut	Marc van Oostendorp
NWO	Hans de Jonge
OAPEN	Eelco Ferwerda
OAPEN	Tom Mosterd
UB Amsterdam	Max Haring
UB Amsterdam	Pascal Braak
UB Leiden	Kurt de Belder
UB Utrecht	Jeroen Sondervan
Universiteit Leiden, Linguïstiek; COAlition S	Johan Rooryck
Universiteit Utrecht, Geschiedenis en Kunstgeschiedenis	Maarten Prak

BIJLAGE G: LITERATUURREFERENTIES

- Aantal wetenschappelijke publicaties, internationaal vergeleken (WoS) | Rathenau Instituut.* (2020). Retrieved 10 September 2020, from <https://www.rathenau.nl/nl/wetenschap-cijfers/output/publicaties/aantal-wetenschappelijke-publicaties-internationaal>
- Aasheim, J. H., Ahlborn, B., Andrea, M., Becker, H. G., & Young, P. (2019). *Dataset on fee-based Open Access publishing across German institutions*. <https://doi.org/10.4119/UNIBI/UB.2014.18>
- Anderson, R. (2019, May 6). *The University of California and Elsevier: An Interview with Jeff MacKie-Mason*. The Scholarly Kitchen. <https://scholarlykitchen.sspnet.org/2019/05/06/the-university-of-california-and-elsevier-an-interview-with-jeff-mackie-mason/>
- Bosman, J., & Kramer, B. (2019). *Publication cultures and Dutch research output: A quantitative assessment*. Zenodo. <https://doi.org/10.5281/zenodo.2643360>
- Brainard, J. (2021). Open access takes flight. *Science*, 371(6524), 16–20. <https://doi.org/10.1126/science.371.6524.16>
- Crawford, W. (2020). *Gold Open Access 2014-2019*. Cites & Insights Books.
- de Jonge, H., & Waltman, L. (2020). *Monitoring open access publishing of NWO funded research*.
- Fosci, M., Loffred, L., Chiarelli, A., King, D., Carter, I., Hochman M., & Johnson, R. (2020). *Emerging from uncertainty*.
- Gumpenberger, C., Hölbling, L., & Gorraiz, J. I. (2018). On the Issues of a “Corresponding Author” Field-Based Monitoring Approach for Gold Open Access Publications and Derivative Cost Calculations. *Frontiers in Research Metrics and Analytics*, 3, 1. <https://doi.org/10.3389/frma.2018.00001>
- Johnson, R., Watkinson, A., & Mabe, M. (2018). *The STM Report*.
- Nederlandse wetenschappelijke publicaties naar institutionele sector (WoS) | Rathenau Instituut.* (2020). <https://www.rathenau.nl/nl/wetenschap-cijfers/output/publicaties/nederlandse-wetenschappelijke-publicaties-naar-institutionele>
- Norske åpne tidsskrift innenfor humaniora og samfunnsvitenskap.* (2020). UNIT. <https://www.openaccess.no/rapport-evaluering-nahst.pdf>
- OA2020 Progress Report – OA2020.* (n.d.). Retrieved 24 October 2020, from <https://oa2020.org/progress-report/>
- Onderzoek publicatieculturen Sociale en Geesteswetenschappen.* (2016). NWO. <https://www.nwo.nl/sites/nwo/files/documents/Onderzoek%20publicatieculturen%20Sociale%20en%20Geesteswetenschappen.pdf>
- Piwowar, H., Priem, J., Larivière, V., Alperin, J. P., Matthias, L., Norlander, B., Farley, A., West, J., & Haustein, S. (2018). The state of OA: A large-scale analysis of the prevalence and impact of Open Access articles. *PeerJ*, 6, e4375. <https://doi.org/10.7717/peerj.4375>
- Piwowar, H., Priem, J., & Orr, R. (2019). The Future of OA: A large-scale analysis projecting Open Access publication and readership. *BioRxiv*, 795310. <https://doi.org/10.1101/795310>
- Pollock, D. (2020, October 19). *News & Views: Open Access Market Sizing Update 2020*. Delta Think. <https://deltathink.com/news-views-open-access-market-sizing-update-2020/>
- Publicatie-output naar wetenschappelijke hoofdgebieden (WoS) | Rathenau Instituut.* (n.d.). Retrieved 18 September 2020, from <https://www.rathenau.nl/nl/wetenschap-cijfers/output/publicaties/publicatie-output-naar-wetenschappelijke-hoofdgebieden-wos>
- Quaderi, N., Hardcastle, J., Petrou, C., & Szomszor, M. (2019). *The Plan S footprint implications for the scholarly publishing landscape*.

<https://www.google.com/search?q=the+plan+s+footprint+implications+for+the+scholarly+publishing+landscape&oq=plan+s+footprin&aqs=chrome.2.69i57j0i22i30l2.5823j0j7&sourceid=chrome&ie=UTF-8>

Research performance analysis for the STZ-hospitals 2009-2018. (2020). CWTS.

file:///C:/Users/31651/Downloads/Research%20performance%20analysis%20for%20STZ_14072020%20.pdf

Schalken, A. (2019). *Evaluatierapport pilot You share, We Take Care.*

Schimmer, R., Geschuhn, K., & Vogler, A. (2015). Disrupting the subscription journals' business model for the necessary large-scale transformation to open access. *ScienceOpen Research*. <https://doi.org/10.14293/S2199-1006.1.SOR-EDU.AJRG23.v1>

Subscription pricing for Hybrid Journals. (2020). Wiley Online Library. <https://onlinelibrary.wiley.com/library-info/products/journals/hybridpolicy>

van der Graaf, M. (2017). *Financial And Administrative Issues Around Article Publication Costs For Open Access.* Zenodo. <https://doi.org/10.5281/ZENODO.438030>

van der Graaf, M. (2020). *Journal details covered by QOAM.* <https://qoam.eu/qoam-journal-composition>

van der Graaf, M., Johnson, R., & Chiarelli, A. (2018). *The Role of Hybrid Open Access in Extending Author Choice.*

van der Vooren, R. (2019). *Introducing pay-to-publish in cost distribution models of the Bibsam Consortium Sweden.*

Visser, M., van Eck, N. J., & Waltman, L. (2020). Large-scale comparison of bibliographic data sources: Scopus, Web of Science, Dimensions, Crossref, and Microsoft Academic. *ArXiv:2005.10732 [Cs]*. <http://arxiv.org/abs/2005.10732>

Wirsching, H., Penny, D., Lucraft, M., Franssen, J., Vanderfeesten, M., van Wesenbeeck, A., & Jansen, D. (2020). *Open for all: Exploring the reach of open access content to non-academic audiences.* <https://doi.org/10.5281/zenodo.4143313>